

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Έγκριση Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για την υποβολή προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση “Ενίσχυση υπό σύσταση και υφιστάμενων, Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του Νοτίου Αιγαίου”, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2014-2020

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Έχοντας υπόψη

1. Τον Ν. 3852/07.06.2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
2. Τον Ν. 4314/2014 (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
3. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C (2014) 10179/18.12.2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «Νότιο Αιγαίο» (CCI 2014GR16M2OP013), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006.
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006.

7. Τον Ν. 4488/13.09.2017, «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 137), και ειδικότερα τα άρθρα 39 & 40, σχετικά με τον «Αποκλεισμό από δημόσιες συμβάσεις και χρηματοδοτήσεις λόγω παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας»,
8. Το με α.π. 8217/ΕΥΚΕ100/23.01.2018 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα: «Εναλλακτική λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) και προσαρμογή των διαδικασιών, ροών εργασίας και ρόλων στην λειτουργία αυτή όσον αφορά στη διαχείριση δράσεων κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020»,
9. Τη με α.π. 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 (Β' 5968) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
10. Τα εγχειρίδια Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου Επιχειρησιακών προγραμμάτων 2014-20 και ειδικότερα το Εγχειρίδιο Διαδικασιών και Ελέγχου Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων.
11. Τη με α.π. 126829/ΕΥΘΥ 1217/8.12.2015 (ΦΕΚ Β' 2784) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014»,
12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (ΟJ EL L 352/24.12.2013) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis) και την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων συμβατών με την εσωτερική αγορά,
13. Τον Κανονισμό 651/2014 (Ο. J EE L 187/1 της 26.06.2014) για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης
14. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 821/2014 της Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2014 περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις λεπτομέρειες για τη μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων,
15. Τη με α.π. 97724/ΕΥΘΥ 750/19.09.2018 Απόφαση, σχετικά με τον καθορισμό των επιλέξιμων λειτουργικών δαπανών του ΕΦΕΠΑΕ που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων / καθηκόντων που αναλαμβάνει για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, όπως ισχύει,
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1046/2018, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013,

- (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012,
- 17.Τη με α.π. οικ.4613/2018/08.01.2019 (ΦΕΚ28/Β/15.01.2019) Απόφαση Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου με θέμα: «Ορισμός του ΕΦΕΠΑΕ ως Ενδιάμεσου Φορέα του Ε.Π. «Νότιο Αιγαίο 2014-2020» και Ανάθεσης καθηκόντων διαχείρισης για Πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
- 18.Την με αρ. 43/2019 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Σύρου για την ανάδειξη Περιφερειάρχη, Αντιπεριφερειάρχων και Περιφερειακών Συμβούλων τακτικών και αναπληρωματικών στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου,
- 19.Τη με αρ. 32666/ΕΥΘΥ 324/23.03.2015 (ΦΕΚ 717/Β/24.04.2015) Υπουργική Απόφαση με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- 20.Τη με αρ. πρωτ. 950/10.03.2021 Απόφαση έγκρισης Γραπτής Διαδικασίας του ΕΠ Νότιο Αιγαίο 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
- 21.Τη με α.π. 12160/ΕΥΚΕ 182/07.02.2022 διατύπωση σύμφωνης γνώμης επί του σχεδίου πρόσκλησης για τη δράση «Ενίσχυση υπό σύσταση και υφιστάμενων, Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του Νοτίου Αιγαίου»,
- 22.Τη με α.π. 470/11.02.2022, Πρόσκληση υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση «Ενίσχυση υπό σύσταση και υφιστάμενων, Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του Νοτίου Αιγαίου», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2014-2020, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την έγκριση του καταλόγου των Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για τη δράση “Ενίσχυση υπό σύσταση και υφιστάμενων, Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του Νοτίου Αιγαίου” για την αποσαφήνιση και διευκρίνιση σημείων της Αναλυτικής Πρόσκλησης της δράσης και των παραρτημάτων της, όπως επισυνάπτεται στην παρούσα.

Η παρούσα απόφαση να αναρτηθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να δημοσιευθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου www.pepna.gr, του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΗΜΑΡΚΟΣ

Συνημμένα: Κατάλογος των Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για τη δράση «Ενίσχυση υπό σύσταση και υφιστάμενων, Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του Νοτίου Αιγαίου», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2014-2020

Κοινοποίηση :

1. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ

- Γραφείο Γενικού Διευθυντή ΕΑΣ
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ)
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ)

2. ΕΦΕΠΑΕ/ΕΛΑΝΕΤ

Εσωτερική Διανομή :

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Προϊστάμενο ΕΥΔ

Συχνές Ερωτήσεις - Απαντήσεις για την υποβολή προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση “Ενίσχυση υπό σύσταση και υφιστάμενων, Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων του Νοτίου Αιγαίου”, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2014-2020

Κριτήρια Αξιολόγησης

1. Για το κριτήριο «Α.1: Επίπεδο εκπαίδευσης εταίρων / μετόχων της επιχείρησης», το πτυχίο πρέπει να είναι συναφές με τον ΚΑΔ επένδυσης;

Σύμφωνα με την Πρόσκληση της Δράσης, αξιολογείται το επίπεδο εκπαίδευσης και όχι η συνάφεια του τίτλου σπουδών με τον ΚΑΔ επένδυσης.

2. Για το κριτήριο «Α.1: Επίπεδο εκπαίδευσης εταίρων / μετόχων της επιχείρησης», σε περίπτωση πτυχίου από το εξωτερικό θα πρέπει να είναι αναγνωρισμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ /ΔΟΑΤΑΠ;

Ο τίτλος σπουδών θα πρέπει να προέρχεται από σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ/ΤΕΙ) ή ισότιμης προς αυτή σχολής, της Ελλάδος ή του εξωτερικού αναγνωρισμένη από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

3. Για το κριτήριο «Α.1: Επίπεδο εκπαίδευσης εταίρων / μετόχων της επιχείρησης», τι ακριβώς περιλαμβάνεται στην ανώτερη/μεταλυκειακή εκπαίδευση;

Η ανώτερη/μεταλυκειακή εκπαίδευση περιλαμβάνει:

-Πτυχίο επαγγελματικής ειδικότητας (τάξη μαθητείας ΕΠΑΛ)

-Δίπλωμα ΙΕΚ (περιλαμβάνεται και η πιστοποίηση)

-Δίπλωμα/πτυχίο ανώτερης σχολής

Η δευτεροβάθμια (μέση) εκπαίδευση περιλαμβάνει:

-Απολυτήριο γενικού λυκείου

-Απολυτήριο επαγγελματικού λυκείου (ΕΠΑΛ)

-Πτυχίο επαγγελματικού λυκείου (ΕΠΑΛ)

4. Για το κριτήριο «Α.2: Εμπειρία εταίρων / μετόχων της επιχείρησης», αξιολογείται η εμπειρία των εταίρων / μετόχων που είναι συναφής με τον ΚΑΔ επένδυσης ή / και σε γενική εμπειρία;

Αξιολογείται το σύνολο της εμπειρίας όπως αυτή προκύπτει από βεβαίωση του οικείου ασφαλιστικού φορέα

Ειδικότερα, για την συμπλήρωση ενός έτους εμπειρίας απαιτούνται 300 ημέρες ασφάλισης. Σε περίπτωση αυτοαπασχολούμενου προσμετρώνται τα έτη λειτουργίας της επιχείρησης.

5. Στα υφιστάμενα νομικά πρόσωπα όπου οι εταίροι είναι εταιρείες, πώς υπολογίζεται η εμπειρία για το κριτήριο Α.2;

Για τις επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν φυσικά πρόσωπα εταίρους ή/και οι μέτοχοι/εταίροι με τα μεγαλύτερα μερίδια είναι νομικά πρόσωπα, ως εμπειρία υπολογίζονται τα χρόνια λειτουργίας της ίδιας της επιχείρησης.

6. Μια επιχείρηση που συγκεντρώνει την ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία, εφόσον πληροί το σύνολο των υπόλοιπων κριτηρίων, εντάσσεται στο πρόγραμμα;

Η αξιολόγηση των προτάσεων θα είναι συγκριτική. Πέραν της πληρότητας και επιλεξιμότητας, μια πρόταση θα πρέπει να συγκεντρώσει και αριθμό μορίων ανώτερο της βάσης που θα διαμορφωθεί κατόπιν της κατάταξης των προτάσεων σε φθίνουσα σειρά και βάσει του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

7. Μία επιχείρηση που έχει συσταθεί στις 01/06/2021, πώς θα βαθμολογηθεί στο κριτήριο «Α.3.ii:

Δείκτης κέρδους» από την στιγμή που δε λειτουργούσε τη χρήση του 2020;

Μια επιχείρηση που δεν λειτουργούσε τη χρήση του 2020 ή δεν είχε κέρδη κατά τη χρήση αυτή, βαθμολογείται με 0 στο αντίστοιχο κριτήριο.

8. Το κριτήριο «B.2: Δαπάνη κατάρτισης/εκπαίδευσης προσωπικού ή/και εταίρου/ων» επηρεάζεται από το ποσό που θα δηλωθεί ή το ποσοστό επί του συνολικού προϋπολογισμού;

Δεν επηρεάζεται. Το κριτήριο βαθμολογείται ανάλογα με την ύπαρξη σχετικής πρόβλεψης στις δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου, ανεξαρτήτως του ποσού.

Ωστόσο ο δικαιούχος θα πρέπει να προβλέψει δαπάνη που να είναι εύλογη/ανάλογη με τις τιμές της αγοράς. Σε διαφορετική περίπτωση, π.χ. εφόσον το ποσό κριθεί υπερβολικά μικρό, αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αναβαθμολόγηση του κριτηρίου από τον αξιολογητή.

Επισημαίνεται ότι εάν η εν λόγω δαπάνη δεν καταλήξει σε σχετική πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου κατά την επαλήθευση, το όργανο ελέγχου προβαίνει σε επαναξιολόγηση του επιχειρηματικού σχεδίου. Εφόσον η νέα βαθμολογία που θα προκύψει δεν υπερβαίνει τη βάση ένταξης, όπως αυτή θα έχει διαμορφωθεί από την αξιολόγηση, το επιχειρηματικό σχέδιο οδηγείται σε ανάκληση της απόφασης ένταξης.

9. Για τις επιχειρήσεις στην κατηγορία «Γ1 Νέες Υφιστάμενες Επιχειρήσεις χωρίς διανομή κερδών» η πρόσκληση αναφέρει ότι θεωρούνται αυτές που έχουν συσταθεί μετά την 01/01/2018. Μία επιχείρηση που συστάθηκε στις 22/02/2022 μεταγενέστερα της ανακοίνωσης της πρόσκλησης, θεωρείται Νέα Υφιστάμενη ή υπό ίδρυση επιχείρηση;

Θεωρείται νέα υφιστάμενη και μπορεί να υποβάλει σε μια από τις κατηγορίες Γ1 ή Γ2. Υπό σύσταση θεωρούνται μόνο οι επιχειρήσεις που δεν έχουν συσταθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

10. Για το κριτήριο «B.3: Υλοποίηση σε νησί κάτω των 3.100 κατοίκων», έστω ότι μία υφιστάμενη επιχείρηση δηλώσει τόπο υλοποίησης τη Σύμη (νησί κάτω των 3.100 κατοίκων), βαθμολογηθεί θετικά στο κριτήριο και εγκριθεί, μπορεί κατά την υλοποίηση να κάνει τροποποίηση τόπου υλοποίησης επένδυσης την Ρόδο (νησί άνω των 3.100 κατοίκων);

Η επιχείρηση θα πρέπει να υλοποιήσει το επενδυτικό της σχέδιο στο νησί το οποίο δηλώθηκε ως τόπος υλοποίησης και βάσει του οποίου αξιολογήθηκε η πρόταση.

Σε διαφορετική περίπτωση, ο ΕΦΕΠΑΕ προβαίνει σε επαναξιολόγηση του επιχειρηματικού σχεδίου με βάση τον νέο τόπο υλοποίησης. Εφόσον η βαθμολογία που θα προκύψει δεν υπερβαίνει τη βάση ένταξης, όπως αυτή θα έχει διαμορφωθεί από την Αξιολόγηση, το επιχειρηματικό σχέδιο θα οδηγείται σε ανάκληση της απόφασης ένταξης.

11. Το business plan και οι σχετικές ερωτήσεις βαθμολογούνται;

Όχι δεν βαθμολογούνται- θα αξιοποιηθούν στο στάδιο της υλοποίησης ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην ανάπτυξη ετοιμότητας από την πλευρά του επενδυτή για την υλοποίηση του σχεδίου καθώς το χρονικό διάστημα υλοποίησης είναι βραχύ.

12. Για το κριτήριο «B.3: Υλοποίηση σε νησί κάτω των 3.100 κατοίκων», έστω ότι μία υφιστάμενη επιχείρηση δηλώσει τόπο υλοποίησης τη Ρόδο (νησί άνω των 3.100 κατοίκων) αλλά και τη Σύμη (νησί κάτω των 3.100 κατοίκων), αξιολογείται θετικά το κριτήριο ή γίνεται κάποιος αναλογικός διαχωρισμός του κριτηρίου ανάλογα με τον προϋπολογισμό που υλοποιείται στον κάθε τόπο υλοποίησης; Επίσης εάν στους δύο τόπους υλοποίησης έχουν δηλωθεί διαφορετικοί επιλέξιμοι ΚΑΔ, το κριτήριο συνεχίζει να αξιολογείται θετικά;

Θα πρέπει να δηλωθεί ένας τόπος υλοποίησης.

13. Νησιά όπως Δονούσα, Σχοινούσα, Ηρακλεία και Κουφονήσια εντάσσονται στην κατηγορία των νησιών με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων ή ενσωματώνονται στον πληθυσμό της Νάξου; Τα παραπάνω νησιά εντάσσονται στην κατηγορία των νησιών με πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων. Ομοίως, και για μικρότερα νησιά όπως η Τέλενδος.

Δικαιολογητικά

14. Σχετικά με «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» πέραν των Υπεύθυνων Δηλώσεων A1 και A2, οι υπόλοιπες χρειάζονται γνήσιο υπογραφής; Επιπλέον τα Έντυπα Παραρτήματος I.2 και I.3 χρειάζονται γνήσιο υπογραφής ή/και σφραγίδα της επιχείρησης;

Σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, οι Υ/Δ σύμφωνα με τα υποδείγματα A1 ή A2 του Παραρτήματος IX, απαιτούν γνήσιο υπογραφής ή ηλεκτρονική υπογραφή μέσω <http://www.gov.gr>.

Τα Έντυπα Παραρτήματος I.2 και I.3 απαιτούν σφραγίδα & υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου.

15. Σχετικά με «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» εάν υπάρχουν δύο διαχειριστές που υπογράφουν από κοινού, θα χρειαστούμε υπεύθυνες δηλώσεις και από τους δύο;

Εφόσον σύμφωνα με το καταστατικό της επιχείρησης, η διαχείριση είναι από κοινού, απαιτείται η προσκόμιση ισάριθμων Υ/Δ με τον αριθμό των διαχειριστών.

16. Σχετικά με «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ», στα δικαιολογητικά συνδεδεμένων επιχειρήσεων ζητούνται δικαιολογητικά για τους εργαζομένους χωρίς να περιγράφονται. Προσκομίζουμε τα αντίστοιχα δικαιολογητικά προσωπικού που περιγράφονται στις υφιστάμενες επιχειρήσεις «πίνακες προσωπικού, ΑΠΔ, ή/και Ετήσιες μισθοδοτικές καταστάσεις με αναφορά στις ημέρες απασχόλησης του προσωπικού»; Επιπλέον οι μισθοδοτικές καταστάσεις χρειάζονται σφραγίδα και υπογραφή επιχείρησης/λογιστή; Τέλος, μαζί με τις ΑΠΔ θα προσκομίζονται και τα αποδεικτικά υποβολής τους;

Προσκομίζονται όλα τα κατά περίπτωση φορολογικά/λογιστικά δικαιολογητικά που απαιτούνται για την τεκμηρίωση του αριθμού των απασχολούμενων όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Ε.Μ.Ε.

17. Σχετικά με «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» - «Α' ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ/ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ», οι ισολογισμοί θα πρέπει να είναι δημοσιευμένοι στο ΓΕΜΗ; Θα πρέπει να φέρουν σφραγίδα και υπογραφή επιχείρησης;

Τα προσκομισθέντα οικονομικά στοιχεία θα πρέπει να φέρουν σφραγίδα & υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου ή/και του λογιστή της επιχείρησης.

18. Σχετικά με «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»-« Β. ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» για τις υπό σύσταση εταιρείες δεν ζητείται κάποιο Σχέδιο Καταστατικού. Είναι απαραίτητο δικαιολογητικό;

Σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ δεν απαιτείται η προσκόμιση σχεδίου καταστατικού για την υποβολή της πρότασης.

Το καταστατικό προσκομίζεται κατά το 1^ο αίτημα επαλήθευσης και πριν την καταβολή της ενίσχυσης.

19. Στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I.2» (σελ.74) στο σημείο 1. Αναφέρει ότι οι προσφορές θα πρέπει να επισυναφθούν ηλεκτρονικά ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην πρόσκληση. Οι προσφορές αυτές θα πρέπει να φέρουν σφραγίδα και υπογραφή από τον προμηθευτή; Προσφορές μέσω internet είναι επιλέξιμες; Χρειάζεται να προσκομισθεί δεύτερη προσφορά για το εύλογο του κόστους;

Η υποβολή προσφορών όπως και η ανάλυση σε επίπεδο μεμονωμένων δαπανών, στο στάδιο υποβολής

της πρότασης, είναι προαιρετική.

Η νομιμότητα και κανονικότητα, η επιλεξιμότητα και το εύλογο του κόστους κάθε μεμονωμένης δαπάνης/τιμολογίου, θα κρίνεται κατά το στάδιο υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και μεταγενέστερα (διαδικασία επαληθεύσεων, έλεγχοι από αρμόδια Εθνικά και Ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, κλπ.).

20. Οι υπό σύσταση εταιρίες χρειάζεται να έχουν σχετικές άδειες προκειμένου να συμπεριλάβουν κτηριακές δαπάνες στο επενδυτικό τους σχέδιο;

Όχι κατά το στάδιο υποβολής της πρότασης τους για ένταξη στο πρόγραμμα. Τα σχετικά δικαιολογητικά θα πρέπει να υποβληθούν κατά την επαλήθευση των εν λόγω δαπανών.

21. Η άδεια λειτουργίας απαιτείται για το σύνολο των ΚΑΔ μιας επιχείρησης ή για τους ΚΑΔ επένδυσης μόνο;

Η άδεια λειτουργίας εξετάζεται για το σύνολο των ΚΑΔ επένδυσης.

22. Στο τέλος του εντύπου του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι.2 "ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ" Τι εννοεί ηλεκτρονική υπογραφή; Θα μπει απλή σφραγίδα & υπογραφή και θα σκαναριστεί το έντυπο ή θα πρέπει ο φορέας να έχει πιστοποιημένη ηλεκτρονική υπογραφή (όπως π.χ. απαιτούσε η υποβολή αιτήματος στον Ν4399/2016);

Σύμφωνα με το Παράρτημα VIII της Πρόσκλησης απαιτείται σφραγίδα & υπογραφή (σκαναρισμένη) και δεν είναι αναγκαία η πιστοποιημένη ψηφιακή υπογραφή του Δικαιούχου.

23. Ποιο χρονικό διάστημα πρέπει να καλύπτουν οι υπεύθυνες δηλώσεις για το deminimis;

Πρέπει να καλύπτουν το τρέχον έτος και τα δύο προηγούμενα, δηλαδή το 2022, 2021 και 2020.

Επιλεξιμότητα δικαιούχων και δαπανών

24. Οι επιλέξιμοι ΚΑΔ είναι διαφορετικοί ανάλογα το καθεστώς ενίσχυσης, δηλαδή, υπάρχουν ΚΑΔ που είναι επιλέξιμοι για τον ΕΕ 651 και όχι για το deminimis ή και αντίστροφα;

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, οι επιλέξιμοι ΚΑΔ είναι κοινοί και για τα δύο καθεστώτα ενίσχυσης που χρησιμοποιούνται.

25. Το κατώτατο όριο του προϋπολογισμού για την κατηγορία δυνητικών δικαιούχων Γ2 (υφιστάμενες επιχειρήσεις) είναι 50.000 ευρώ;

Όχι. Αυτό είναι το κατώτατο όριο της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης. Ο προϋπολογισμός μιας πρότασης περιλαμβάνει και την ιδιωτική συμμετοχή. Συνεπώς, ο ελάχιστος επιλέξιμος προϋπολογισμός δεν είναι ίδιος για όλους τους δικαιούχους και θα πρέπει να διαμορφωθεί έτσι ώστε η προτεινόμενη δημόσια δαπάνη να είναι μεγαλύτερη από 50.000 ευρώ.

Προσοχή: Το κατώτατο όριο προβλέπεται ως όρος επιλεξιμότητας και η τυχόν υλοποίηση μικρότερου οικονομικού αντικειμένου καθιστά την πρόταση μη επιλέξιμη στο στάδιο των σχετικών ελέγχων κατά την υλοποίηση.

26. Το κατώτατο όριο του προϋπολογισμού για την κατηγορία δυνητικών δικαιούχων Γ1 και Γ3 (υπό σύσταση και νέες υφιστάμενες επιχειρήσεις) είναι 25.000 ευρώ;

Ναι.

Προσοχή: Το κατώτατο όριο προβλέπεται ως όρος επιλεξιμότητας και η τυχόν υλοποίηση μικρότερου οικονομικού αντικειμένου καθιστά την πρόταση μη επιλέξιμη στο στάδιο των σχετικών ελέγχων κατά την υλοποίηση.

27. Στην παράγραφο «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ» (σελ. 23) αναφέρει ότι στην πρόσκληση δεν είναι επιλέξιμες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου. Έστω ότι η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε αυτές τις δραστηριότητες αλλά ο ΚΑΔ επένδυσης δεν σχετίζεται με αυτούς τους τομείς, και υπάρχει διακριτό αντικείμενο επένδυσης μόνο στον / στους επιλέξιμους ΚΑΔ, η επιχείρηση είναι επιλέξιμη;

Η επιχείρηση είναι επιλέξιμη υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, και τεκμηριώνεται πλήρως ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών δεν τυγχάνουν ενίσχυσης.

28. Μπορεί να υποβάλει αίτηση μια υφιστάμενη επιχείρηση για τη δημιουργία υποκαταστήματος/ παραρτήματος;

Ναι, εφόσον πληρούνται όλοι οι όροι επιλεξιμότητας και με την προϋπόθεση ότι το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να αφορούν και να υλοποιηθούν αποκλειστικά στο υποκατάστημα.

Προσοχή: Αν κάποιος επιχειρηματίας θέλει να ιδρύσει ή να συμμετέχει σε μια νεοσύστατη επιχείρηση στην οποία θα διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο (κυρίαρχη επιρροή), τότε, για να είναι επιλέξιμη η νέα επιχείρηση για χρηματοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καν. ΕΕ 651/2014 θα πρέπει και η υφιστάμενη να πληροί τις προϋποθέσεις του ίδιου άρθρου καθώς πρόκειται για συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

29. Επιχείρηση που μεταβιβάζεται από πατέρα σε γιο αποτελεί νέα υφιστάμενη επιχείρηση;

Όχι για το άρθρο 22 του Καν. ΕΕ 651/2014 (κατηγορία Γ1). Αυτή η κατηγορία επιχειρήσεων δεν περιλαμβάνει όσες έχουν αναλάβει τη λειτουργία προηγούμενης επιχείρησης, ανεξαρτήτως του αν υπάρχει συγγένεια μεταξύ των ιδιοκτητών.

30. Τι σημαίνει η μη διανομή κερδών που αναφέρεται ως προϋπόθεση προκειμένου να ανήκει μια επιχείρηση στην κατηγορία Γ1 (Νέες Υφιστάμενες Επιχειρήσεις χωρίς διανομή κερδών);

Η εφαρμογή του όρου περί μη διανομής κερδών έχει εφαρμογή σε όλες ανεξαρτήτως τις επιχειρήσεις που αιτούνται την υπαγωγή τους στο άρθρο 22 του Καν. ΕΕ 651/2014, ανεξάρτητα από το μέγεθος και την κατηγορία των τηρουμένων λογιστικών βιβλίων.

«Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι,

Α. δεν είναι επιλέξιμες οι επιχειρήσεις εκείνες που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας και έχουν τη μορφή ατομικής επιχείρησης, ή νομική μορφή προσωπικής εταιρίας (Ομόρρυθμη κλπ.), εφόσον έχουν πραγματοποιήσει κέρδη, καθώς θεωρείται ότι οι απολήψεις του ατομικού επιχειρηματία και των εταίρων εμπίπτουν στην έννοια της διανομής κέρδους.

Β. προκειμένου για επιχείρηση της νομικής μορφής του σημείου Α, η οποία τηρεί υποχρεωτικά ή προαιρετικά βιβλία Γ κατηγορίας, μέσω των οποίων προκύπτει μη πραγματοποίηση διανομής κερδών σε όλη τη διάρκεια των 5 ετών λειτουργίας, τότε είναι δυνατό η επιχείρηση αυτή να είναι επιλέξιμη.

Γ. οι επιχειρήσεις που έχουν τη νομική μορφή περιορισμένης ευθύνης (Α.Ε, Ε.Π.Ε. κλπ.) και τηρούν υποχρεωτικά βιβλία Γ κατηγορίας, είναι επιλέξιμες στο άρθρο 22, με την προϋπόθεση της μη πραγματοποίησης διανομής κερδών με οποιονδήποτε τρόπο (μέρισμα, αμοιβές ΔΣ, κλπ.).

31. Αν μία επιχείρηση έχει κάνει έναρξη στο έτος 2021, έχει υπάρξει διανομή κερδών (μισθός/μπόνους εταίρων κλπ.), αλλά δεν έχει κάνει ακόμα φορολογική δήλωση για το 2021, μπορεί να ανήκει στην κατηγορία Γ1 (Νέες Υφιστάμενες Επιχειρήσεις χωρίς διανομή κερδών);

Εφόσον έχει προβεί σε διανομή κερδών, δεν είναι επιλέξιμη για την κατηγορία Γ1.

32. Οι ΚΑΔ του Παραρτήματος της Πρόσκλησης είναι επιλέξιμοι αν ανήκουν στον κύριο ΚΑΔ της επιχείρησης ή αν απλά ανήκουν στους ΚΑΔ;

Δεν απαιτείται να αφορά στον κύριο ΚΑΔ. Ωστόσο, το σύνολο των δαπανών, ως είδος και ύψος, θα πρέπει να αφορά αποκλειστικά τον/τους επιλέξιμο/ους ΚΑΔ και σε καμία περίπτωση τυχόν άλλους μη επιλέξιμους ΚΑΔ της επιχείρησης.

33. Όταν κάποιος ΚΑΔ είναι δευτεροβάθμιος και ανήκει στους επιλέξιμους του Παραρτήματος, αλλά δεν αναλύεται σε τριτοβάθμιους και τεταρτοβάθμιους, είναι επιλέξιμος μόνο αυτός ή και οι αναλύσεις του; Πχ ο 46.32 είναι στο Παράρτημα, είναι επιλέξιμος και ο 46.32.01.03 ή και ο 46.32.02;

Είναι επιλέξιμες και οι αναλύσεις του, εφόσον δεν υπάρχει ρητή αναφορά για εξαίρεση κάποιου υποκείμενου ΚΑΔ. Σε κάθε περίπτωση, στο ΠΣΚΕ υπάρχει η δυνατότητα επιλογής όλων των επιλέξιμων ΚΑΔ επένδυσης για την πρόσκληση.

34. Σχετικά με τις Υπό Σύσταση επιχειρήσεις, μπορούν να συσταθούν και μετά την έγκρισή τους;

Ως “υπό σύσταση” υποβάλλουν οι επιχειρήσεις που δεν έχουν συσταθεί μέχρι την υποβολή της αίτησης και μπορούν να το πράξουν αυτό στη συνέχεια, είτε πριν είτε μετά την ένταξή τους στη Δράση.

35. Σύμφωνα με το Α2' ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ3), “οι μέτοχοι της υπό σύσταση επιχείρησης δεν έχουν ήδη συναφή επιχειρηματική δραστηριότητα στους ΚΑΔ που προβλέπονται στο επιχειρηματικό σχέδιο ή δεν είναι μέτοχοι με ποσοστό μεγαλύτερο του 5% σε επιχείρηση με τους ΚΑΔ που προβλέπονται στο επιχειρηματικό σχέδιο”. Ισχύει μόνο για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ή αποκλείει τις επιχειρήσεις των οποίων οι μέτοχοι έχουν πανελλαδικά συναφή επιχειρηματική δραστηριότητα;

Αφορά σε όλες τις επιχειρήσεις που έχουν συναφή επιχειρηματική δραστηριότητα, πανελλαδικά.

36. Για την Κατ. Δαπάνης «7. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ» , αναφέρει στην (σελ. 31) ότι αφορά επιδότηση των δαπανών των ασφαλιστικών εισφορών των εταιρών των υπό σύσταση ή των πολύ μικρών επιχειρήσεων. Επομένως η Κατ. Δαπάνης «7. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ» είναι επιλέξιμη μόνο για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και όχι για τις μικρές επιχειρήσεις;

Σωστά. Οι δαπάνες ασφαλιστικών εισφορών είναι επιλέξιμες μόνο για τις υπό σύσταση ή/και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

37. Δικαιολογείται ως επιλέξιμη δαπάνη κάποιο καινούργιο σκάφος; Δεδομένου ότι πρόκειται για μια επιχείρηση με ΚΑΔ αρχικά επιλέξιμο και δεύτερον, ένα πλωτό μέσο είναι απαραίτητο και δικαιολογείται πλήρως για τις ανάγκες της συγκεκριμένης επιχείρησης. Εάν ναι, τι τιμολόγια περνάνε; Ξεχωριστό τιμολόγια από ναυπηγείο, μηχανικό κ.λπ.;

Τα σκάφη δεν αποτελούν επιλέξιμη δαπάνη στην παρούσα Δράση.

Επιλέξιμη δαπάνη στην κατηγορία «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ» αποτελεί η αγορά αυτοκινήτου, εφόσον πληρούνται αθροιστικά τα κάτωθι:

- α) συνάδει με τη δραστηριότητα της επιχείρησης και κρίνεται απαραίτητη για την άσκησή της,
- β) η άδεια κυκλοφορίας είναι επαγγελματικής (μικτής) χρήσης και εκδίδεται στην επωνυμία της επιχείρησης,
- γ) αναγράφεται το μεταφερόμενο είδος (αν υπάρχει),
- δ) εξυπηρετεί τη σκοπιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου.

38. Η μία ΕΜΕ για την οποία μπορεί να χρηματοδοτηθεί μία επιχείρηση, πρέπει να συμπληρωθεί μέσα στο ημερολογιακό έτος 2022 ή μπορεί να συμπληρωθεί αθροιστικά μέσα στο διάστημα

υλοποίησης του προγράμματος, δηλαδή μπορεί να είναι μισή ΕΜΕ το 2022 και μισή το 2023;

Οι ΕΜΕ για τις οποίες θα χρηματοδοτηθεί η επιχείρηση θα πρέπει να συμπληρωθούν μέσα στο διάστημα υλοποίησης του προγράμματος (αθροιστικά).

39. Σε επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της ενοικίασης αυτοκινήτων και ενδιαφέρεται για την αγορά αυτοκινήτου με σκοπό την ενοικίασή του σε ποια κατηγορία δαπάνης πρέπει να το αιτηθεί; Στην Κ.Δ 2: ΑΓΟΡΑ / ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ή στην Κ.Δ 4: ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ;

Η προμήθεια οχήματος που προορίζεται για εκμίσθωση δεν είναι επιλέξιμη στη Δράση.

40. Επιτρέπεται η αγορά μεταχειρισμένου οχήματος;

Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένου και του οχήματος πρέπει να είναι καινούργια και αμεταχειρίιστα και να μη παρακρατείται η κυριότητα τους.

41. Η δαπάνη ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ περιλαμβάνεται μέσα στο ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΠΟΣΟΣΤΟ / ΠΟΣΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΥ Π/Υ (35%) για δαπάνες τύπου ΕΤΠΑ, μέσω ρήτρας ευελιξίας;

Ναι, και συμπληρωματικά ισχύει και το όριο των 15.000€.

42. Αν δύο συντάξιοι είναι άνεργοι την περίοδο που υποβάλουν το αίτημα χρηματοδότησης, αλλά βρουν δουλειά στο διάστημα που θα μεσολαβήσει μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία της αξιολόγησης και να δημοσιευθεί η απόφαση ένταξης, είναι επιλέξιμοι ή όχι;

Δεν υπάρχει σχετικός περιορισμός στην Πρόσκληση.

Επισημαίνεται ότι θα πρέπει να διαθέτουν τον ΚΑΔ της επένδυσης για εγκατάσταση εντός της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου πριν την πρώτη εκταμίευση συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής.

43. Επιτρέπεται η συστέγαση;

Δεν επιτρέπεται η συστέγαση επιχειρήσεων.

Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση της επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Στη περίπτωση που διαπιστωθεί συστέγαση επιχειρήσεων, θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης.